

Ehdotus neuvoston asetukseksi maataloustuotteiden luonnonmukaisesta tuotantotavasta ja siihen viittaavista merkinnöistä maataloustuotteissa ja elintarvikkeissa annetun asetuksen (ETY) N:o 2092/91 muuttamisesta

(2003/C 45 E/07)

KOM(2002) 561 lopull.

(Komission esittämä 16 päivänä lokakuuta 2002)

PERUSTELUT

Neuvosto antoi 24. kesäkuuta 1991 asetuksen (ETY) N:o 2092/91 maataloustuotteiden luonnonmukaisesta tuotantotavasta ja siihen viittaavista merkinnöistä maataloustuotteissa ja elintarvikkeissa ⁽¹⁾.

Neuvosto antoi 19. heinäkuuta 1999 asetuksen (ETY) N:o 2092/91 muuttamista koskevan asetuksen (EY) N:o 1804/1999, jossa vahvistetaan luonnonmukaista kotieläintuotantoa, jalostamattomia eläintuotteita ja eläinperäisiä ainesosia sisältäviä ihmisravinnoksi tarkoitettuja tuotteita koskevat periaatteet ja erityiset valvontatoimenpiteet.

Kyseisten periaatteiden mukaan luonnonmukaisessa tuotantotavassa ruokinnan tarkoituksena on varmistaa korkealaatuinen tuotanto sen sijaan, että pyrittäisiin edistämään mahdollisimman tehokasta tuotantoa, täyttäen samalla eläinten eri kehitysvaiheisiin liittyvät ravinnontarpeet.

Luonnonmukainen tuotantomenetelmä edellyttää tiukkoja ruokintaa koskevia rajoituksia. Eläimiä on itse asiassa ruokittava luonnonmukaisesti tuotetulla rehulla. Olennaiset ainekset, kuten eräät aminohapot ja vitamiinit eri eläinlajeja varten, olisi saatava luonnollisista ravinnonlähteistä. Eläinten hyvinvoinnin varmistamiseksi luonnonvitamiinien kanssa identtiset synteettiset vitamiinit ovat kuitenkin sallittuja yksimahaisten eläinten tapauksessa. Synteettisiä aminohappoja ei ole tähän mennessä sallittu ”luonnonmukaisessa maataloudessa”.

Nämä ”luonnonmukaista” kotieläintuotantoa koskevat yhdenmukaiset säännöt on vahvistettu melko hiljattain (vuonna 1999), ja tuottajilla on vaikeuksia sopeutua edellä mainittuihin rajoituksiin. Tämän lisäksi luonnollisten rehuainesten lähteet ovat nykyisellään rajalliset, koska muun muassa eläinproteiinin käyttö rehussa on väliaikaisesti kielletty Euroopan unionissa.

Tässä tilanteessa luonnonmukaisen kotieläintuotannon harjoittajilla voi olla vaikeuksia tarjota eläimille kaikkia niiden sopusointuista kasvua varten tarvitsemia aineksia.

Tämän vuoksi komissio esitti joulukuussa 2001 sääntelykomitealle asetusluonnoksen näkemysten vaihtoa varten. Ehdotuksen mukaan eräiden runsaasti luonnollisia aminohappoja (oluthiivaa ja munia) sisältävien rehuainesten käyttö olisi sallittava ”luonnonmukaisessa” maataloudessa. Ehdotuksen mukaan olisi niin ikään sallittava siirtymäkauden ajaksi rasvaliukoisten synteettisten vitamiinien (A-, D- ja E-vitamiinien) käyttö märehäijöiden rehujen lisäaineina ja kolmen synteettisen aminohapon (metioonin, lysiinin ja treoniinin) käyttö siipikarjan ruokinnassa.

Ehdotuksen tarkistettu versio sisällytettiin 21. ja 22. maaliskuuta pidetyn sääntelykomitean kokouksen asialistaan näkemysten vaihtoa ja mahdollista lausuntoa varten. Synteettinen lysiini ja treoniini oli poistettu ehdotuksesta sen jälkeen, kun oli käynyt ilmi, että niitä saadaan pääasiassa geneettisesti muunnetuista organismeista, jotka ovat ”luonnonmukaisen” tuotantotavan periaatteiden vastaisia. Asiasta keskusteltuaan sääntelykomitea päätyi siihen, että myönteisen lausunnon antaminen ei ollut mahdollista.

Kyseisen keskustelun tuloksen perusteella päädyttiin seuraavaan:

- Synteettisten aminohappojen käytön salliminen muodostaisi käännekohdan ”luonnonmukaisessa” maataloudessa, ja sen seuraukset olisivat epävarmat.
- Synteettisten vitamiinien tilanne on erilainen seuraavista syistä:
 - neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 2092/91 sallitaan näiden aineiden käyttö muiden kuin märehäijöiden (yksimahaisten eläinten) rehussa;

⁽¹⁾ EYVL L 198, 22.7.1991, s. 1.

- muussa tapauksessa näitä aineksia olisi määrättävä eläinlääkkeinä eläinten terveysongelmien välttämiseksi ainakin pohjoisissa jäsenvaltioissa, joissa karkearehun sisältämä eräiden vitamiinien pitoisuus on pitkän talvikauden aikana lähes olematon;
- vitamiiniongelmia ei ole sidoksissa korkean tuotoksen rotujen ja kantojen käyttöön, kuten joskus synteettisten aminohappojen tapauksessa.
- Useat jäsenvaltiot vastustavat voimakkaasti synteettisten aminohappojen käyttöä. Lisäksi ainoastaan Yhdistyneessä kuningaskunnassa, Irlannissa ja Ranskassa on todellista tarvetta näille tuotteille, koska näissä maissa kalajauhon käyttöä on rajoitettu lailla. Monet jäsenvaltiot vaativat sitä vastoin synteettisten vitamiinien käytön sallimista.

Edellä mainittua menettelyä noudattaen tarkistettu ehdotus esitettiin sääntelykomitealle 30. huhtikuuta 2002 näkemysten vaihtoa ja mahdollista lausuntoa varten.

Tässä tarkistetussa ehdotuksessa esitettiin lopulta seuraavien aineiden käytön sallimista "luonnonmukaisessa" maataloudessa:

1. synteettiset vitamiinit (A, D ja E) märehtijöiden rehun lisäaineina siirtymäkaudeksi, joka päättyy 31. joulukuuta 2005. Jäsenvaltioiden on annettava lupa niiden käyttämiseksi;
2. "oluthiivat" ja "munat ja munatuotteet" rehussa;
3. neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2092/91 liitteessä I olevan B osan 4.10 kohtaan tehtävä pieni muutos.

Myöhempään ehdotukseen sisältyvistä muutoksista huolimatta 30. huhtikuuta pidetyssä kokouksessa päätettiin jälleen siihen, että myönteistä lausuntoa ei voida antaa.

Sama ehdotus toimitettiin lopulta sääntelykomitealle lausuntoa varten 9. heinäkuuta 2002. Lausuntoa ei annettu, koska ehdotus sai 39 puoltoääntä Tanskalta, Saksalta, Kreikalta, Irlannilta, Luxemburgilta, Alankomailta, Itävaltalta, Suomelta ja Ruotsilta, mutta Espanja, Italia, Portugali ja Yhdistynyt kuningaskunta olivat vastaan 33 äänellä, ja Belgia ja Ranska pidättäytyivät äänestämästä (15 ääntä).

Syyt vastaan äänestämislle ja äänestyksestä pidättäytymislle:

Ranska:

- pahoitteli, että synteettiset aminohapot oli poistettu ehdotuksesta. Se katsoi, että eläinten hyvinvointi vaarantuu kiellettyä synteettisten aminohappojen käyttöä "luonnonmukaisessa" kotieläintuotannossa;
- katsoi, että synteettisten vitamiinien käytölle märehtijöiden rehun lisäaineina ei pitäisi asettaa määraikoja viitaten muita kuin märehtijöitä (yksimahaisia eläimiä) koskevaan sääntelyyn;
- asetti terveydellisistä syistä kyseenalaiseksi "munien ja munatuotteiden" käytön rehuna. Se totesi lisäksi, että näillä tuotteilla ruokittavilla munivilla kanoilla on taipumusta nokkia munia.

Yhdistynyt kuningaskunta:

- pahoitteli, että synteettiset aminohapot oli poistettu ehdotuksesta. Se ymmärsi, että eräät jäsenvaltiot todella tarvitsevat luvan käyttää synteettisiä vitamiineja eläinten terveyteen liittyvistä syistä. Sen vuoksi se oli sitä mieltä, että nämä ainekset olisi sisällytettävä ehdotukseen. Se ei voinut kuitenkaan hyväksyä ehdotusta, koska myös synteettisten aminohappojen sisällyttämistä ehdotukseen oli pyydetty eläinten terveyteen liittyvistä syistä;
- asetti terveydellisistä syistä kyseenalaiseksi "munien ja munatuotteiden" käytön rehuna.

Espanja:

- vastustivat synteettisten vitamiinien sallimista märehtijöiden rehun lisäaineina. Ne katsoivat, että nämä ainekset on saatava luonnollisista rehuaineista;

— asetti terveydellisistä syistä kyseenalaiseksi "munien ja munatuotteiden" käytön rehuna.

Italia ja Portugali:

— vastustivat synteettisten vitamiinien sallimista märehitijöiden rehun lisäaineina. Ne katsoivat, että nämä ainekset on saatava luonnollisista rehuaineista.

Belgia:

— selitti, että synteettisten vitamiinien käyttö märehitijöiden rehun lisäaineina jakaa mielipiteitä Belgiassa. Se pidättäytyi tästä syystä äänestämästä.

Koska toimivaltainen sääntelykomitea ei antanut lausuntoa, komissio esittää kyseisen asetusehdotuksen neuvostolle ja antaa siitä tiedon Euroopan parlamentille noudattaen menettelyä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY 5 artiklan 4 kohtaa.

Tällä ehdotuksella ei ole vaikutusta yhteisön talousarvioon.

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

ottaa huomioon 24 päivänä heinäkuuta 1991 maataloustuotteiden luonnonmukaisesta tuotantotavasta ja siihen viittaavista merkinnöistä maataloustuotteissa ja elintarvikkeissa annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2092/91 ⁽¹⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission asetuksella (EY) N:o 2491/2001 ⁽²⁾, ja erityisesti sen 13 artiklan toisen luetelmakohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin säilyttämisen on perustuttava pääasiassa ennaltaehkäisyyn muun muassa sellaisin toimenpitein kuin rotujen ja kantojen asianmukainen valinta sekä asianmukainen tasapainoinen ravinto.
- (2) Asetuksessa (ETY) N:o 2092/91 vahvistetaan ruokintaa koskevat täsmälliset rajoitukset. Erityisesti olennaiset ainekset, kuten vitamiinit, olisi saatava luonnollisista ravinnonlähteistä.
- (3) Luonnonmukaista kotieläintuotantoa koskevat yhdenmukaiset säännöt on vahvistettu melko hiljattain, ja tuottajilla voi yhä olla vaikeuksia hankkia paikallisiin olosuhteisiin ja/tai asianmukaisiin hoitojärjestelmiin sopeutumiskykyisiä eläimiä ja tarjota eläimille kaikkia niiden sopusointuista kasvua varten tarvitsemia aineksia, erityisesti märehitijöille eräitä rasvaliukoisia vitamiineja.

(4) On siis tarpeen sallia erityisin edellytyksin, poikkeuksellisesti ja vain siirtymäkaudeksi A-, D- ja E-vitamiinien käyttö.

(5) Tähän lupaan on liitettävä jäsenvaltioiden velvoite toimittaa asiasta tietoja komissiolle.

(6) Asetuksen (ETY) N:o 2092/91 14 artiklassa säädetty komitea ei ole antanut lausuntoa puheenjohtajansa asettamassa määräajassa,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Muutetaan asetus (ETY) N:o 2092/91 seuraavasti:

- a) Muutetaan liitteessä I oleva B osa tämän asetuksen liitteessä olevan 1 kohdan mukaisesti.
- b) Muutetaan liitteessä II oleva C ja D osa tämän asetuksen liitteessä olevan 2 kohdan mukaisesti.

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

⁽¹⁾ EYVL L 198, 22.7.1991, s. 1.

⁽²⁾ EYVL L 337, 20.12.2001, s. 9.

LIITE

1. Muutetaan asetuksen (ETY) N:o 2092/91 liitteessä I oleva B osa seuraavasti:

Korvataan 4.10 kohta seuraavasti:

"4.10 Siipikarjan osalta lihotusvaiheessa annettavan rehuseoksen on sisällettävä vähintään 65 prosenttia viljojen, valkuaiskasvien ja öljynsiementen seosta."

2. Muutetaan asetuksen (ETY) N:o 2092/91 liite II seuraavasti:

- a) Lisätään C osaan 2.3 kohta seuraavasti:

"2.3 Munat ja munatuotteet siipikarjan ravinnoksi, mieluiten samalta tilalta peräisin olevat."

- b) Muutetaan D osa seuraavasti:

- i) Lisätään 1.2 kohtaan alakohta seuraavasti:

"Ensimmäisestä alakohdasta poiketen kunkin jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset voivat sallia synteettisten vitamiinien A, D ja E käytön märehitijöiden ruokinnassa 31 päivänä joulukuuta 2005 päättyvän siirtymäkauden ajan, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

- synteettiset vitamiinit ovat luonnonvitamiinien kanssa identtiset, ja
- jäsenvaltioiden antaman luvan on perustuttava täsmällisiin kriteereihin, ja ne on annettava komissiolle tiedoksi.

Tuottajat voivat hyötyä tästä luvasta ainoastaan, jos ne ovat osoittaneet jäsenvaltion tarkastuslaitosta tai -viranomaista tyydyttävällä tavalla, että eläinten terveyttä ja hyvinvointia ei voida taata ilman kyseisten synteettisten vitamiinien käyttöä."

- ii) Lisätään 2 kohtaan ilmaisu seuraavasti:

— "Oluthiivat".
